

# Presentació innovadora de continguts vells

ALBERT  
PLA  
NUALART

Hi ha llibres que, més que per omplir un buit intel·lectual, neixen per ajudar amics i parents en l'angoixosa tasca de

trobar un obsequi adequat. Amb l'efervescència d'afirmació nacional que vivim i a les portes de la campanya nadalenca, aquesta gramàtica fa de bon regalar. Té el preu i el gruix just per fer-te quedar bé.

Al moble del menjador farà patxoca, però çaporta prou novetats perquè els professionals de la llengua n'acabem arrugant el lloç?

La principal novetat és que presenta els continguts en ordre alfabètic i trossejats. En aquest sentit, imita manuals d'enorme èxit en l'ensenyament de l'anglès a estrangers.

Són llibres que pretenen resoldre dubtes concrets amb la mínima teoria. L'usuari pot anar directe al mot o l'estructura que el suscita sense haver-lo de pescar dins un capítol. En aquests casos és crucial que l'edició i la tipografia l'ajudin a arribar-hi.

L'ideal és que ja hi pugui accedir

fullejant el llibre, però això és difícil si no es numeren les entrades i es posen al capdamunt de cada plana, cosa que aquest llibre no fa. L'altra via –en aquest cas l'única realment funcional– és arribar-hi a través d'un índex final de paraules i conceptes, que en aquesta gramàtica potser peça de succint.

Ara bé, si l'índex és el camí, no té gaire sentit que certs punts gramaticals no es tractin un sol cop i més a fons, en lloc de fer-los aflorar en múltiples entrades. Aquest trossejament, a més de crear redundàncies, fa caure en un excés de simplificació.

A la primera plana en tenim un exemple. L'entrada *a: darrere els verbs* es limita a dir que "la *a* desapareix quan el complement és una oració introduïda per la partícula *que*" i posa com a exemples correctes "Volia contribuir que les coses funcionessin millor" o "S'exposa que tothom el vegi". Ni tan sols crea un vincle amb la subentrada *caiguda de preposicions* (pàg. 347), on descobrim que "en alguns casos la desaparició de la preposició fa que l'expressió sigui massa forçada" i ens dóna alternatives.



GRAMÀTICA  
CATALANA DE  
LAAALAZ

MARTAMAS/  
ALBERT VILAGRASA  
PUBLICACIONS DE  
LABADIA DE  
MONTSERRAT

L'usuari neòfit, depenent d'on vagi a parar, pot acabar entenent la norma de la caiguda amb un reduccionisme que farà que empitjori els seus propis textos si s'autocorregeixent-ne una aplicació mecànica.

Evitant repetir la mateixa norma diverses vegades, potser hi hauria hagut prou espai per explicar-li que, en la llengua més espontània, moltes d'aquestes caigudes no es fan (ni és probable que es facin mai).

I ja sé que algú em pot dir que no és bo que l'atabalem relativitzant la norma vigent, però estic convençut que encara se'l desconcerta més obligant-lo a descobrir tot sol que part del que aprèn potser no és gaire adequat en registres informals.

I és que, en el fons, és molt difícil divulgar una norma que està pendent d'actualitzar. Tirar pel dret crea confusió. Elucubrar tampoc ajuda gaire, ni és el lloc adequat per fer-ho. Però un excés d'ortodòxia obliga a defensar punts de la norma des d'una rigidesa que ja és poc creïble i que d'aquí un temps pot quedar fora de joc si la reforma normativa és de l'abast que convindria. ♦♦